

Aksaray Üniversitesi ve Greenwich Üniversitesinin ortak çalışması uluslararası dergide yayımlandı

16.10.2025 10:12:00

Futbolda yerel rekabetin milli takıma olan desteği nasıl etkilediğini inceleyen araştırma, milli takım kadrosundaki kulüp temsiliyetinin taraftar davranışları üzerinde belirleyici olduğunu ortaya koydu. Aksaray Üniversitesi ve İngiltere’deki Greenwich Üniversitesi iş birliğiyle yürütülen çalışma, *Psychology of Sport & Exercise* dergisinde yayımlandı.

Araştırma ekibi, bireylerin yerel aidiyetleri (örneğin, destekledikleri futbol kulübü) ile daha geniş sosyal kimlikleri (örneğin, milli takım taraftarlığı) arasındaki ilişkiyi deneysel bir araştırma düzeyinde inceledi. “Kimlik bütünleşmesi” (identity fusion) olarak adlandırılan bu psikolojik kavram, kişisel kimlik ile grup kimliği arasındaki güçlü uyumu ve bunun tutum ile davranışlara nasıl yansıdığını açıklıyor.

Türkiye’den yaklaşık 400 taraftarın katıldığı çalışmada, katılımcılara farklı milli takım kadro senaryoları gösterildi. Yerel kulüplerinden daha fazla oyuncunun yer aldığı kadro yapılanmalarında taraftarların milli takıma bağlılıklarının arttığı; buna karşılık, rakip kulüplerin oyuncularının ağırlıkta olduğu kadrolarda ise bu bağlılığın azaldığı görüldü. Rakip oyuncuların fazla temsil edilmesi, milli takım kaynaşmasını azaltarak dolaylı yoldan milli takım taraftarlarına yardım etme niyetini düşürdüğü gözlemlendi. Ayrıca dış gruplara karşı düşmanlık, milli takım kaynaşmasıyla değil, yerel takım kaynaşmasıyla ilişkili olduğu bulgusuna ulaşıldı.

Aksaray Üniversitesi İletişim Fakültesi **Öğretim Üyesi Doç. Dr. Muhammed Bilgehan Aytaç**, araştırmanın kimlik bütünleşmesi kuramına “genişletilmiş bütünleşme” açısından anlamlı bir katkı sunduğunu belirterek şunları söyledi:

“Çalışmanın güçlü yanlarından biri bağlamıydı. Türkiye’de Galatasaray-Fenerbahçe derbisi dünya çapında ilk 5 derbi arasında gösteriliyor ve bu yoğun rekabet ortamı, taraftar kimliklerini son derece güçlü kılıyor. Bu bağlamda, yerel aidiyetlerin milli kimlikle nasıl etkileşime girdiğini anlamak bizim için çok önemliydi.”

Araştırma ekibinden Greenwich Üniversitesi Psikoloji Bölümü öğretim üyesi **Doç. Dr. Martha Newson** ise, bulguların ulusal takımlar ve futbol otoriteleri için dikkat çekici olduğunu vurgulayarak şu ifadeyi kullandı:

“Milli takımların en iyi oyuncularla kurulması gerektiği açık, ancak bunun yanında farklı kulüplerin ve kimliklerin temsili de önem taşıyor. Bu çeşitlilik, taraftarlar arasında daha güçlü bir birlik duygusu ve daha barışçıl davranışlar doğurabilir.”

Çalışma, futbol taraftarlığında çok katmanlı kimliklerin birbirini nasıl etkilediğini göstererek, sporda birlik ve toplumsal uyum açısından yeni bir bakış açısı sunuyor.